

ARTHUR SCHOPENHAUER'DA KÖTÜLÜK PROBLEMİ VE MUTLULUĞUN İMKÂNI

Yazar

Zehra VAHAPOĞLU BİNDESEN

© Copyright 2021

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Kitabevi A.Ş.'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

Bu kitapta yer alan fikirler ve düşünceler yazara ait olup, hiçbir kurum veya kuruluşun görüşünü yansıtmamaktadır. Bu kitap Paylaşılan "Arthur Schopenhauer'da Kötülük Problemi ve Mutluluğun İmkânı" adlı doktora tezinden üretilmiştir.

ISBN

978-625-7496-44-5

Kitap Adı

Arthur Schopenhauer'da Kötülük Problemi ve Mutluluğun İmkânı

Yazar

Zehra VAHAPOĞLU BİNDESEN
ORCID iD: 0000-0002-4303-867X

Editör

Prof. Dr. H. Ömer ÖZDEN
ORCID iD: 0000-0002-0269-5964

Yayın Koordinatörü

Yasin DİLMEN

Sayfa ve Kapak Tasarımı

Akademisyen Dizgi Ünitesi

Yayıncı Sertifika No

47518

Baskı ve Cilt

Vadi Matbaacılık

Bisac Code

PHI008000

DOI

10.37609/akya.682

GENEL DAĞITIM

Akademisyen Kitabevi A.Ş.

Halk Sokak 5 / A

Yenişehir / Ankara

Tel: 0312 431 16 33

siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

ÖNSÖZ

Sizin anadilinizde eserler yazmamış bir düşünürü çalışmak beraberinde birçok problemi de getirir. Orijinal kaynaklara erişim güçlüğü, erişilen kaynakların yetersizliği, çeviri eserlerinin orijinal eserlerle anlam ve nitelik bakımından eşdeğerlik düzeyi vb. bunlardan bir kaçısı olarak sayılabilir. Wittgeinstein'in 'dil sınırları, bilginin sınırlarını belirler' düşüncesi, söz konusu çeviriler olunca doğruluğu anlaşılabilir niteliktedir.

Schopenhauer'ı çalışmamızdaki ilk neden; öğrencilik yıllarımızdan itibaren uyandırdığı merak duygusu ve onun "ben gelecek nesillere yazıyorum" cümlesini okumuş olmamızdır. Schopenhauer'ın temel eseri İsteme ve Tasarım Olarak Dünya, (çevirmenin uygun gördüğü bir takım kısaltmalarla) Biblos yayınları tarafından Türkçemize kazandırılmıştır. Çeviri azizliğine uğramamak ve konuya hâkim olabilmek adına yazarın kendi eserlerini, yazarın adının geçtiği erişilebildiğimiz tüm kitap ve makaleleri, anlayabildiğimiz bir diğer dil olan İngilizce ile yazılmış olan eserler de dâhil olmak üzere, her bir çalışmayı birkaç kez okumak, bu çalışmanın ortaya çıkma sürecinde en zorlu ve zaman alan kısım oldu.

Schopenhauer felsefesi hakkında yapılan çalışmalara bir göz atıldığında, onun insan anlayışı, ahlâk felsefesi ve kötülük problemi hakkındaki düşüncelerine rastlamak mümkündür ancak düşünürün mutluluğun imkânı hakkındaki görüşleri üzerine yapılmış bir çalışma bulunmamaktadır. Dileriz onun düşüncesini en başından başlamak suretiyle nedenleriyle ve daha sonraki düşünürlere etkileriyle beraber ele aldığımız bu çalışma, ülkemizde felsefe alanında yapılan çalışmalar arasında bu eksiği kapatacak nitelikte sayılabilir.

'Tecrübe en büyük ilimdir' denir. Kendimce kötü tecrübeler edindiğim geçmiş öğretim hayatımda, akademik yaşamdan ve düşünceden uzaklaşmış ve yeniden gönüllü bir felsefe okur-yazarı olacağım hususunda tereddütler yaşarken 'felsefe yolda olmaktır' deyişini doğrularcasına çıktığım bu yolda, tanıştığımız ilk günden itibaren önce insanlığı, sonra da her konuda yapmış olduğu hocalığı için, bizleri yargılamadan eleştiren, kırmadan uyaran, bütün sorularımıza küçümsemeden cevap veren, sadece ilmi bakımdan değil yaşamın her alanında hocalık yapan, akademik hayatı ve düşüncüyü yeniden sevdiren tez danışmanım, kıymetli hocam Prof. Dr. H. Ömer ÖZDEN'e kalpten teşekkür ederim. Yardıma ihtiyaç duyduğumuz her an bizlere kapılarını çalma fırsatı sunan, değerli zamanlarını tek

tek çalışmalarımızı incelemeye ve yol göstermeye ayıran Sayın Prof. Dr. Osman ELMALI hocama ve Sayın Prof. Dr. Mustafa CİHAN hocama, ayrıca çalışmanın başından itibaren şekillenmesinde yardımcı olan, kaynak önerilerinde bulunan Sayın Doç. Dr. Kemal BAKIR hocama teşekkürü borç bilirim.

Nihayet uzun zamandır “tez yazıyorum” mazeretimi anlayışla karşılayan, eksik varlığımla idare eden sevgili eşim Öğr. Gör. Murat Ali BİNDESEN’e, bu süreçte onu ihmal ettiğimi düşünüp daimi olarak vicdan azabı çektiğim canım Asya Mina’ma, ailemize ve arkadaşlarıma verdikleri tüm destekler için müteşekkirim.

Zehra VAHAPOĞLU BİNDESEN

Erzurum – 2021

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ	1
-------------	---

1. BÖLÜM

Schopenhauer'un Hayatı ve Felsefesi	9
---	---

1.1. Hayatı.....	9
1.1.1. Kısa Hayat Öyküsü	9
1.1.2. Genel Hatlarıyla Düşüncesi.....	15
1.2. Felsefesinin Temel Özellikleri.....	21
1.2.1. Epistemolojisi ve Varlık Anlayışı	21
1.2.1.1. Tasarım Olarak Dünya	22
1.2.1.2. İsteme Olarak Dünya.....	26
1.2.2. Ahlak Anlayışı.....	32
1.2.2.1. Din Anlayışı ve Tanrı Düşüncesi	47
1.2.2.2. İnsanın Özgürlüğü Problemi.....	54

2. BÖLÜM

Kötülük Problemi, Teodise ve Schopenhauer'da Kötülük.....	63
---	----

2.1. KÖTÜLÜK DÜŞÜNCESİNİN TARİHSEL KÖKENİ	67
2.1.1. Hint Felsefesinde Kötülük Problemi	67
2.1.2. Antikçağ'da Kötülük Problemi.....	71
2.1.3. Ortaçağ'da Kötülük Problemi.....	74
2.1.4. İslam Felsefesinde Kötülük Problemi.....	81
2.1.5. Yeniçağ'da Kötülük Problemi	90
2.2. Teodise: Bir İlahi Adalet Savunması	100
2.2.1. Leibniz'in Teodise Düşüncesi.....	101
2.3. Schopenhauer'da Kötülük	107
2.3.1. Schopenhauer'da Kötülük Problemi ve Kötümserlik.....	107
2.3.2. Schopenhauer'da Kötümserlikten Kurtuluş Yolları.....	124
2.3.2.1. Sanat	125
2.3.2.2. Adalet	133
2.3.2.3. Sevgi ve Merhamet (Acıma).....	134
2.4. Schopenhauer'dan Sonra Batı'da Genel Hatlarıyla Kötülük Problemi	138

3. BÖLÜM

Mutluluğun İmkânı.....149

3.1. Etik Bir Sorun Olarak Mutluluk..... 149

3.2. Schopenhauer Düşüncesinde Mutluluğun İmkânı..... 154

3.2.1. Bu Dünyada Mutluluğun İmkânsızlığı Düşüncesi..... 154

3.2.2. Olumsuz Mutluluk Düşüncesi 157

3.2.3. Acıların Mutluluğa Dâhil Olduğu Düşüncesi..... 160

3.2.4. Sağlığın Mutluluk Üzerinde Etkili Olduğu Düşüncesi 164

SONUÇ167

KAYNAKLAR.....170

KISALTMALAR

Bkz/bkz.	: Bakınız
C.	: Cilt
Çev.	: Çeviren
Ed.	: Editör, editor, edited by
M.Ö.	: Milattan önce
M.S.	: Milattan sonra
öl.	: Ölüm tarihi
p.	: Page
pp.	: Sayfalar
S.	: Sayı
ss.	: Sayfalar/sayfa sayısı
t.y.	: Tarih yok
TDK	: Türk Dil Kurumu
Trans.	: Translate
vb.	: Ve benzeri, ve bunun gibi
vd.	: Ve devamı ve diğerleri
Vol.	: Volume

da, R. Wagner, Dostoyevski, Darwin ve Kropotkin, Nietzsche, Freud, Frankfurt Okulu, Hartmann ve Cioran'da yeniden canlanmışır. Adı geçen düşünürlerin ve ekollerin Schopenhauer'ın düşüncelerinden ne ölçüde etkilendikleri başka bir çalışmada ele alınabilir niteliktedir.

Sonuç itibariyle Schopenhauer'ın düşüncesinde mutluluğun imkânı konusunda şunları söylemek mümkün olur; insanın hedef odaklı bir varlık olması ve doğuştan getirdiği bir takım arzularının olması ne onu kötü bir varlık yapar ne de evreni kötü bir evren hâline getirir. İnsanın isteyen, arzu eden yanı onu acı çekmeye mahkûm kılmalıdır. Dünyanın her yerinde var olagelen savaşlar, kıtlıklar, hastalıklar ya da doğal afetler dünyayı olabilecek en kötü yer yapmadığı gibi en iyi yer hâline de getirmez. Zihnimizi ilk önce bir seçim yapmak zorunluluğundan kurtarmalıyız. Ancak dünyada acıların var olduğu gerçeğini de inkâr edemeyiz. Bu durumda yapılması gereken 'ölmediğimiz sürece yaşamak zorundayız' düsturundan yola çıkarak acıların varlığını unutmadan ama onları yaşamın merkezi de yapmadan, 'her şey yalnızca benim için' diyen bencilliğimizi susturup, başkalarının acılarında kendi acılarımızı bularak, diğer herkese merhametli yaklaşarak ve sahip olduğumuz sağlığın, ailenin, dostların varlığına şükrederek bu dünyada mutlu olabilmek imkânlar dâhilindedir.

KAYNAKLAR

- Abelsen, P., "Schopenhauer and Buddhism". [Elektronik Sürüm]. Philosophy East and West, 43 (2), 1993, 255- 278.
- Akarsu, B., Mutluluk Ahlakı, İnkılap Yayınları, İstanbul 1998.
- Akdağ, Ö., "İbn Meymûn'a Göre Kötülük Sorunu". Felsefe Dünyası Dergisi, 65, 2017, 149-163.
- Aliy, A., "Arthur Schopenhauer, Din Felsefesi mi?!" Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 14 (2), 2005, 49-62.
- Aristoteles., Nikomakhos'a Etik. (Çev.: Saffet Babür), Bilgesu Yayınları, Ankara 2011.
- Armaoğlu, F., 20. Yüzyıl Siyasi Tarihi, Timaş Yayınları, İstanbul 2015.
- Arslan, A., Felsefeye Giriş, Adres Yayınları, Ankara 2005.
- Atayman, V. (Ed.), Varolmanın Acısı (1. Baskı), Donkişot Yayınları, İstanbul 2003.
- Augustinus., İtiraflar. (Çev.: Dominik Pamir), Kaknüs Yayınları. İstanbul 1999.
- Avcı, M., Saygılı, S., Denizer, N., Bayrakdar, N., Disiplinlerarası Bir Yaklaşımla Kötülük Problemi, Eğitim Yayınevi, Konya 2018.
- Aydın, S. M., Kant'ta ve Çağdaş İngiliz Felsefesinde Tanrı Ahlak İlişkisi, : Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara 1991.
- Aydoğan, A., Kişilik: Oluşumu ve Sorunları, İz Yayıncılık, İstanbul 2005.
- Aquinas, T., Varlık ve Öz. (Çev.: Oğuz Özügül), Say Yayınları, İstanbul 2007.
- Badiou, A., Felsefe İçin Manifesto. (Çev.: Murat Erşen), Monokl Yayınları, İstanbul 2015.
- Bakır, K., "Hannah Arendt'te Kötülük Problemi", Kaygı Uludağ Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Felsefe Dergisi, 25, 2015, 97-113.
- Bernstein, R., Radikal Kötülük Bir Felsefi Sorgulama, (Çev.: Nil Erdoğan), Varlık Yayınları, İstanbul 2010.

- Bolay, H. S., Felsefe Doktrinleri ve Terimleri Sözlüğü, Nobel Yayınları, İstanbul 2013.
- Boutroux, E., Leibniz Hayatı ve Felsefesi. (Çev.: Atakan Atlınörs). Paradigma Yayınları, İstanbul 2009.
- Cartwright, E. D., "Kant, Schopenhauer and Nietzsche on The Morality of Pity". [Elektronik Versiyon]. Journal of the History of Ideas, 45 (1), 1984, 83-98.
- Cartwright, E. D., Schopenhauer. (Çev.: Sibel Erduman), Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul 2014.
- Cevizci, A., Ortaçağ Felsefesi Tarihi, Asa Kitapevi, İstanbul 2001.
- Cevizci, A., Felsefe Sözlüğü, Paradigma Yayınları, İstanbul 2002.
- Cevizci, A., Felsefe Tarihi, Say Yayınları, İstanbul 2010.
- Cihan, M., "Spinoza'nın İnsana Bakışı". Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 4 (2), 2004, 177-190.
- Çevikbaş, S., Leibniz Felsefesi Mantık, Fizik ve Metafizik, Çizgi Kitapevi, Ankara 2006.
- Çilingir, L., Ahlak Felsefesine Giriş, Elis Yayınları, Ankara 2009.
- Descartes, R., Ahlak Üzerine Mektuplar. (Çev.: Mehmet Karasan), Milli Eğitim Basımevi. İstanbul 1996.
- Deussen, P., "On The Philosophy of Vedanta, In Its Relation To Occidental Metaphysics", [Elektronik Versiyon], Theosophical Publishing House. 136, 1930, 1-19.
- Dewey, J., Özgürlük ve Kültür. (Çev.: Vedat Günyol), Remzi Kitapevi, İstanbul 1987.
- Dikmen, F. (Ed.), Hayatın Bilgeliği, Tutku Yayınları, Ankara 2018.
- Dikmen, F. (Ed.), İnsan Doğasını Anlamak, Tutku Yayınları, Ankara 2018.
- Dolson, G., N., "The Influence of Schopenhauer upon Friedrich Nietzsche". [Elektronik Versiyon]. Philosophical Review, 10 (3), 1901, 241-250.
- Domino, B., & Conway, D. W., "Optimism and Pessimism From a Historical Perspective" In E. C. Chang (Ed.), Optimism & Pessimism: Implications for Theory, Research, and Practice, (pp. 13-30), American Psychological Association, Washington DC 2001.
- Elmalı, O., Bertrand Russell'da Ahlak Felsefesi. Ataç Yayınları, İstanbul 2005.
- Elmalı, O., Ömer Nasuhi Bilmen'de Dini Ahlak, Arı Sanat Yayınları, İstanbul 2013.
- Elmalı, O., Özden, H. Ö., İlkçağ Felsefesi Tarihi, Arı Sanat Yayınları, İstanbul 2015.
- Fârâbî, E. N. M. I. S., et-Tenbih'Alâ Sebili's-Sa'âde. (Nşr.: Cafer Âl-i Yasin). Darü'l Menahil, Beyrut 1985.
- Frohschammer, J., "Kötümserliğin Kısa Tarihçesi". Ahmet Aydoğan (Ed.), Schopenhauer (ss. 271-320) içinde. Say Yayınları, İstanbul 2009.
- Gasset, O., İnsan ve "Herkes", (Çev.: Neyire Gül Işık), Metis Yayınları, İstanbul 1995.
- Gazali, İ., Esmâ'îl Hüsna, (Çev.: M. Ferhat), Ferhat Yayınları, İstanbul 2005.
- Gillham, J. E., Shatté, A. J., Reivich, K. J., & Seligman, M. E., "Optimism, Pessimism and Explanatory Style", [Elektronik Versiyon]. Optimism and Pessimism: Implications for Theory, Research and Practice, 2001, 53-75. doi: 10.1037/10385-003.
- Gökberk, M., Felsefe Tarihi, Remzi Kitapevi, Ankara 1961.
- Green, L. D., "Schopenhauer and Music". [Elektronik Versiyon]. The Musical Quarterly, 16(2), 1930, 199-206.
- Hammerton, S. J. A., Mee, A., Geçmişten Günümüze Çığır Açan Felsefeciler. (Çev.: Aycan Uysal, Arıcan Aysal), : Nokta Yayınları, Denizli 2008.
- Hançerlioğlu, O., Düşünce Tarihi, Remzi Kitapevi, İstanbul 2016.
- Hilav, S., Felsefe El Kitabı, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul 2016.
- Hiriyanna, M., Hint Felsefesi Tarihi, (Çev.: Fuat Aydın), İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul 2011.
- Hobbes, T., Leviathan, (Çev.: Semih Lim), : Yapı Kredi Yayınları, İstanbul 1993.
- Horkheimer, M., & Cronan, T., "Schopenhauer and Society" [Schopenhauer ve Toplum]. Qui Parle, 15(1), 2004, 85-96.
- Hume, D., Din Üstüne. (Çev.: Mete Tunçay), Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara 1979.

- Hume, D., İnsanın Anlama Yetisi Üzerine Bir Soruşturma. (Çev.: Oruç Aruoba), Say Yayınları, İstanbul 2010.
- İbn Rüşd., Felsefe- Din İlişkileri Faslü'l-Makâl el-Keşf an Minhâcî'l-Edille. (Çev.: Süleyman Ulu- dağ), Dergâh Yayınları, İstanbul 2012.
- İbn Sînâ., Kitabu's-Şifa-Metafizik II, (Çev.: Ekrem Demirci-Ömer Türker), Litera Yayıncılık, İstanbul 2013.
- İsbir, E., "Nietzsche: Romantizmin Med-ceziri", Felsefe Dünyası Dergisi, (62), 2015, 258-282.
- Janaway, C., Schopenhauer, (Çev.: R. Çağrı Ataman), Altın Kitaplar, İstanbul 2007 .
- Kant, I., Arı Usun Eleştirisi, (Çev.: Aziz Yardımlı), İdea Yayınları, İstanbul 1993.
- Kant, I., Ahlak Metafiziğinin Temellendirilmesi, (Çev.: İonna Kuçuradi), Türkiye Felsefe Kurumu Yayınları, Ankara 1995.
- Kant, I., Pratik Usun Eleştirisi, (Çev.: İ. Zeki Eyuboğlu), Say Yayınları, İstanbul 2004.
- Kiriş, N., Arthur Schopenhauer'da Kötülük Problemi ve Kötümserlik, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Muğla Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Muğla 2008.
- Koç, E., "Schopenhauer Felsefesinde Dünyanın Acıları Üzerine". [Elektronik Versiyon]. Sosyal Bilimler Dergisi, (21), 2018, 14-30.
- Kraus, W. (Ed.), Yaşamın Anlamı, (Çev.: Gürsel Uyanık, Ahmet Sarı), Birey Yayıncılık, İstanbul 2004.
- Krusé, C., "The Inadequacy of The Hedonistic Interpretation of Pessimism". The Journal of Philosophy, 29 (15), 1932, 393-400. <https://www.journalofphilosophy.org/>
- Kuçuradi, İ., Schopenhauer ve İnsan, Türkiye Felsefe Kurumu Yayınları, Ankara 2013
- Küçük, H., Mukayeseli İslam ve Batı Felsefelerinde Sistematik Problemler, Fatih Yayınevi, İstanbul 1974
- Küken, G., Ortaçağda Eğitim Felsefesi, Alfa Basım Yayın Dağıtım, İstanbul 2001.
- Laing, M. B., "Schopenhauer ve Bireysellik", Ahmet Aydoğan (Ed.), Schopenhauer (ss.171- 191) içinde, Say Yayınları, İstanbul 2009.
- Leibniz, G., Theodicee Denemeleri İmanla Aklın Uygunluğu Üzerine Konuşma, (Çev.: Hüseyin Batu), Milli Eğitim Basımevi, İstanbul 1946.
- Leibniz, G., Monadoloji Metafizik Üzerine Konuşma, (Çev.: Atakan Altınörs), Bilge Kültür Sanat Yayınları, İstanbul 2019.
- Lovejoy, A., "Schopenhauer as a Evolutionist", [Elektronik Versiyon]. The Monist, 21 (2), 1911, 195- 222.
- Magee, B., The Philosophy of Schopenhauer, [Elektronik Sürüm]. Oxford University Press. New York 1997.
- Maritain, J., Saint Thomas and The Problem of Evil, [Elektronik Sürüm]. Marquette University Press, Milwaukee 1942.
- Midhat, A., Felsefe Metinleri, (Haz. Ali Utku, Erdoğan Erbay), Babil Yayınları, İstanbul 2002.
- Mohapatra, A. R., Philosophy of Religion: An Approach to World Religions, [Elektronik Sürüm], Sterling Pub Private Ltd., New York 1990.
- Montaigne, Denemeler, (Çev.: Sabahattin Eyüboğlu), Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul 2011.
- Nietzsche, F., Böyle Buyurdu Zerdüş, (Çev.: A. Turan Oflazoğlu), Cem Yayınevi, İstanbul 1999.
- Nietzsche, F., İyinin ve Kötünün Ötesinde, (Çev.: Orhan Tuncay), Gün Yayıncılık, İstanbul 2003.
- Nietzsche, F., Ahlakın Soykütüğü, (Çev.: Orhan Tuncay), Gün Yayıncılık, İstanbul 2005.
- Nietzsche, F., Eğitimci Olarak Schopenhauer, (Çev.: Cemal Atıla), Say Yayınları, İstanbul 2009.
- Nietzsche, F., Tragedyanın Doğuşu, (Çev.: Mustafa Tüzel), Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul 2011.
- Nietzsche, F., İnsanca, Pek İnsanca 2, (Çev.: Nilüfer Epçeli), Say Yayınları, İstanbul 2017.
- Öğük, E., "İslâm Düşüncesinde Şer/Kötülük Probleminin İzahına Katkı Sağlayan Etkili Öğreti: Hikmet", [Elektronik Versiyon], Gaziosmanpaşa Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 3(1),

- 2015, 11-38.
- Öner, N., İnsan Hürriyeti, Divan Kitap, Ankara 2014.
- Özdemir, M., İslam Düşüncesinde Kötülük Problemi, Furkan Yayınları, İstanbul 2014.
- Özdemir, M., "Kötülük Problemine Felsefi ve Kelâmî Açından Mukayeseli Bir Yaklaşım", [Elektronik Versiyon], Journal of Islamic Research, 27 (3), 2016, 235-250.
- Özden, H. Ö., "İbn-i Sina ve Leibniz'de Kötülük Problemi", [Elektronik Versiyon], Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, (13), 2013, 269-286.
- Özden, H. Ö., Türk Düşünce Tarihi, Arı Sanat Yayınevi, İstanbul 2014.
- Özden, H. Ö., Elmalı, O., Yeniçağ Felsefesi Tarihi, Arı Sanat Yayınları, İstanbul 2015.
- Özden, H. Ö., İslam Felsefesi Tarihi, Bilge Kültür Sanat Yayınları, İstanbul 2018.
- Özkan, S., Schopenhauer Paradokslar Üzerine Raks, Ötüken Neşriyat, İstanbul 2009.
- Özlem, D., Etik Ahlak Felsefesi, Say Yayınları, İstanbul 2010.
- Pieper, A., Etiğe Giriş. (Çev.: Veyssel Atayman, Gönül Sezer), Ayrıntı Yayınları, İstanbul 2012.
- Platon, Devlet. (Çev.: Sabahattin Eyuboğlu, M. Ali Cimcoz), Kültür Yayınları, İstanbul 1999.
- Platon, Phaidon. (Çev.: Hamdi Rağıp Atademir, Kemal Yetkin), Sosyal Yayınları, İstanbul 2001.
- Plotinus., Enneadlar: Seçmeler, (Çev.: Zeki Özcan), Asa Kitabevi, Bursa 1996.
- Raju, P. T., Chan, W., Kitagawa, J. M., Farukî, İ. R., Asya Dinleri, (Çev.: Abdullah Davudoğlu), İnkılab Yayınları, İstanbul 2002.
- Ramond, C., Spinoza Sözlüğü, (Çev.: Bilgesu Şişman), Say Yayınları, İstanbul 2014.
- Russell, B., Din ile Bilim. (Çev.: Akşit Göktürk), Yapı Kredi Yayınları, İstanbul 1997.
- Safranski, R., Schopenhauer Felsefenin Yaban Yılları, (Çev.: Ali Nalbant), Kabalcı Yayıncılık, İstanbul 2015.
- Salter, M. W., "Schopenhauer's Contact With Theology", [Elektronik Versiyon], Harvard Theological Review, 4(3), 1911, 271-310.
- Saunders, B. T., Schopenhauer, (Çev.: Ahmet Aydoğan), Say Yayınları, İstanbul 2006.
- Saunders, B. T., "Schopenhauer: Yaşam ve Öğreti". Ahmet Aydoğan (Ed.), Schopenhauer (ss. 49-72) içinde, Say Yayınları, İstanbul 2009.
- Schopenhauer, A., On The Basis of Morality, [Elektronik Sürüm]. (Çev.: Artur B. Bullock). 1903.
- Schopenhauer, A., The World As Will And Representation. [Elektronik Sürüm]. (Almanca aslından Çev.: E. F. J. Payne). 1969.
- Schopenhauer, A., The Two Fundamentals Problems of Ethics, [Elektronik Sürüm], (Almanca Aslından Çev.: Christopher Janaway), Cambridge University Press, New York 2009.
- Schopenhauer, A., Hukuk, Ahlak ve Siyaset Üzerine, (Çev.: Ahmet Aydoğan), Say Yayınları, İstanbul 2009.
- Schopenhauer, A., Seçkinlik ve Sıradanlık Üzerine, (Çev.: Ahmet Aydoğan), Say Yayınları, İstanbul 2009.
- Schopenhauer, A., Din Üzerine, (Çev.: Ahmet Aydoğan), Say Yayınları, İstanbul 2011.
- Schopenhaur, A., Parerga ile Paralipomena, (Çev.: Levent Özşar), Biblos Kitabevi Yayınları, Bursa 2015.
- Schopenhauer, A., Aşka ve Kadınlara Dair, (Çev.: Ahmet Aydoğan), Say Yayınları, İstanbul 2017.
- Schopenhauer, A., Hiçliğin Mutlu Sessizliği, (Çev.: Nuran Gündüz), Aylak Adam Kültür Sanat Yayıncılık, İstanbul 2017.
- Schopenhauer, A., İsteme ve Tasarım Olarak Dünya, (Çev.: Levent Özşar), Biblos Kitabevi Yayınları, Bursa 2017.
- Schopenhauer, A., The World As Will And Idea, Gece Kitaplığı, Ankara 2017.
- Schopenhauer, A., Merhamet, (Çev.: Zekâi Kocatürk), Dergah Yayınları, İstanbul 2017.
- Schopenhauer, A., Cinsel Aşkın Metafizikliği, (Çev.: Elif Yıldırım), Oda Yayınları, İstanbul 2017.
- Schopenhauer, A., Dünyanın İstirabı Üzerine, (Çev.: Ferhat Jak İçöz), Epsilon Yayınevi, İstanbul 2018.
- Schopenhauer, A., İnsan Doğası Üzerine, (Çev.: Elif Yıldırım), Oda Yayınları, İstanbul 2018.

- Schalkx, R., & Bergsma, A., "Arthur's Advice: Comparing Arthur Schopenhauer's Advice on Happiness with Contemporary Research" [Arthur'un Tavsiyesi: Arthur Schopenhauer'ın Mutluluk Tavsiyeleri ile Çağdaş Araştırmaların Karşılaştırılması]. *Journal of Happiness Studies*, 9(3), 2008, 379-395.
- Slaboch, M., "Eadem, sed aliter: Arthur Schopenhauer as a Critic of Progress" [Eadem, sed aliter: İlerlemenin Eleştirilmesi Olarak Arthur Schopenhauer]. *History of European Ideas*, 41(7), 2015, 931-947.
- Spinoza, B., *Ethica Geometrik Yöntemle Kanıtlanmış ve Beş Bölüme Ayrılmış Ahlak*, (Çev.: Çiğdem Dürüşken), Kabalcı Yayınları, İstanbul 2012.
- Tanyol, C., *Schopenhauer'da Ahlak Felsefesi*, Gendaş Yayınları, İstanbul 1998.
- Tarakçı, M., *St. Thomas Aquinas, İz Yayıncılık*, İstanbul 2006.
- Taylan, N., "Din Felsefesinde Kötülük Problemi". *Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 11-12, 1994, 47-79.
- Trotsak, I. A., "On a Positive Sense of Arthur Schopenhauer's Pessimism Applied to Strategic Management. *Humanities & Social Sciences*, 6 (8), 2015, 1290-1299. [http://elib.sfu-kras.ru/bitstream/handle/2311/19645/25 Trotsak.pdf;jsessionid= D46A90B4455F504EDB6A96E8076FDF-B7?sequence=1](http://elib.sfu-kras.ru/bitstream/handle/2311/19645/25%20Trotsak.pdf;jsessionid=D46A90B4455F504EDB6A96E8076FDF-B7?sequence=1)
- Tsanoff, A. R., "Schopenhauer's Criticism of Kant's Theory of Ethics". [Elektronik Versiyon]. *Philosophical Review*, 19 (5), 1910, 512- 534.
- Tsanoff, A. R., *Schopenhauer's Criticism of Kant's Theory of Experience*, [Elektronik Sürüm], Longmans, Green&Company, New York 1911.
- Upanishadlar. (Çev., Korhan Kaya), *Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları*, İstanbul 2017
- Vandenabeele, B., "Schopenhauer and the Objectivity of Art". In B. Vandenabeele (Ed), *A companion to Schopenhauer* (pp. 219-234). Blackwell Publishing, Wiley 2016.
- Voltaire, *Candide*, (Çev.: Fehmi Baldaş), Milli Eğitim Basımevi, İstanbul 1966.
- Weber, A., *Felsefe Tarihi*, (Çev.: H. Vehbi Eralp), Kabalcı Yayıncılık, İstanbul 2015.
- Weischedel, W., *Felsefenin Arka Merdiveni*, (Çev.: Sedat Umran), İz Yayıncılık. İstanbul 2004.
- Weischedel, W., *Felsefenin Arka Merdiveni*, (Çev.: Sedat Umran), İz Yayıncılık, İstanbul 2014.
- Werner, C., *Kötülük Problemi*, (Çev.: Sedat Umran), Kaknüs Yayınları, İstanbul 2000.
- Yalom, D. I., *Bugünü Yaşama Arzusu Schopenhauer Tedavisi*, (Çev.: Zeliha Babayigit), Pegasus Yayınları, İstanbul 2017.
- Yaran, C. S., *Ahlak ve Etik, Rağbet Yayınları*, İstanbul 2010.
- Yaran, S. C., *Kötülük ve Teodise, Vadi Yayınları*, İstanbul 2016.
- Yazoğlu, R., *Leibniz'de Tanrı ve Ahlak*, Seba Yayınları, Ankara 2002
- Yıldız, F., "Schopenhauer ve Spinoza'da İnsan Bedeni ve Duygulanımları". *Akdeniz İnsani Bilimler Dergisi*, 5 (1), 2015, 413-420.
- Zuckerman, M., "Optimism and pessimism: Biological foundations" In E. C. Chang (Ed.), *Optimism and pessimism: Implications for Theory, Research, and Practice* (pp. 169-188), American Psychological Association, Washington DC 2001.